

Eksempler på skærpende omstændigheder er en eller flere virksomheders gentagne overtrædelser af samme art, forsøg på at hindre en undersøgelse og nægtelse af samarbejde med myndighederne, en ledende rolle eller rollen som initiativtager til overtrædelsen, pression udøvet over for andre virksomheder eller en ulovlig merfortjeneste.

Blandt de formildende omstændigheder er eksempelvis passiv deltagelse i overtrædelsen, ikke-overholdelse af den konkurrencebegrænsende aftale m.v., der udgør en overtrædelse, en overtrædelse, som er blevet bragt til ophør, begrundet tvivl hos virksomheden om, hvorvidt der forelå en overtrædelse, eller hvis virksomheden har samarbejdet med myndighederne.

Med henblik på at kombinere anvendelsen af bødeberegningen med princippet i straffelovens § 51, stk. 3, om den skyldiges betalingssevne bør det tilstræbes, at der i vurderingen af størrelsen af den endelige bødepåstand også indgår en vurdering af den pågældende virksomheds mulighed for at betale bøden. I denne sammenhæng må det forventes, at der vil blive foretaget en vurdering af virksomhedens soliditet for at afgøre, om virksomhedens overlevelse trues. Udgangspunktet vil være, at der skal være tale om en følelig bødestraf.

I det omfang en konkurrencebegrænsning i strid med loven påfører en fysisk eller juridisk person et tab, vil der typisk være tale om en retsstridig handling, som kan gøre det muligt for den skadelidte at søge erstatning gennem et civil søgsmål. Da dette imidlertid følger af dansk rets almindelige regler, er det ikke fundet nødvendigt at indsætte en udtrykkelig bestemmelse herom.

Stk. 1, nr. 1.

For at sikre, at forbudet i lovens § 6, stk. 1, mod konkurrencebegrænsende aftaler m.v. bliver effektivt, kan der straffes for forsætlig eller grov uagtsom overtrædelse af lovens § 6, stk. 1. Bestemmelsen viderefører § 23, stk. 1, nr. 1, i den gældende lov.

Stk. 1, nr. 2.

Lovforslagets nr. 22 (§ 22) om tvangsbøder vil være det primære middel til at sikre opfyldelse af vilkår meddelt efter lovens § 8, stk. 3, 3. pkt. Således vil der kunne pålægges tvangsbøder, indtil et vilkår efterkommes. Disse tvangsbøder er endvidere tillagt udpantningsret.

Der kan dog foreligge særlige situationer, hvor en tilbagekaldelse efter lovens § 8, stk. 5, af en fritagelse kombineret med en bøde for en forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af et påbud vil være det bedste middel for konkurrencen på markedet.

På denne baggrund foreslås der indført hjemmel til at straffe en virksomhed med bøde for manglende overholdelse af et vilkår, jf. § 8, stk. 3, 3. pkt.

Stk. 1, nr. 3

For at sikre, at der ikke kan straffes for førstegangsovertrædelser af forbudet mod dominerende stilling, før der har været god tid til at vurdere, om den nye bestemmelse om markedsafgrænsning virker efter hensigten, jf. ændringsforslag nr. 4, fastholdes bestemmelsen om, at der ikke straffes for førstegangsovertrædelse af forbudet i § 11, stk. 1, indtil den 30. juni 2002.

Stk. 1, nr. 4

Efter den 1. juli 2002 indføres der hjemmel til at pålægge en virksomhed bøde, når den første gang overtræder forbudet i § 11, stk. 1, mod misbrug af dominerende stilling.

Det vil - som hidtil - være et krav, at det kan bevises, at en eller flere virksomheder har en dominerende stilling, og at den dominerende stilling er misbrugt. Har Konkurrencerådet allerede truffet afgørelse herom, vil domstolene nok i vidt omfang lægge denne afgørelse til grund. Hvad derimod angår spørgsmålet om strafbarhed, forudsætter dette, at tilregnelighedskravet om forsæt eller grov uagtsomhed er opfyldt for samtlige elementer i gerningsindholdet. Der skal således foreligge bevis for, at virksomheden var vidende om - eller burde vide - at den havde en dominerende stilling, hhv. bevis for, at virksomheden havde til hensigt at misbruge denne eller handlede groft uagtsomt ved sin optræden.

For så vidt angår førstegangsbøder i forbindelse med misbrug af dominerende stilling, må det fremhæves, at en virksomhed kan være i en undskyldelig uvidenhed om sin markedsposition, hvorfor det ikke er rimeligt at straffe virksomheden. I sådanne sager vil kravet om, at virksomheden har handlet forsætligt eller groft uagtsomt, sikre, at virksomheden ikke kan straffes.

Samtidig rejser anklagemyndigheden alene tiltale i sager, hvor anklagemyndigheden finder, at den tiltalte kan dømmes. Hvor virksomheden